Interprovinciaal Overleg
van, voor en door provincies

Monitor implementatie Wet open overheid

Provincies 2026

Interprovinciaal Overleg
Van, voor en door provincies
WWW.IPO.NL

Inleiding

In het voorjaar van 2026 is voor vierde keer onderzoek gedaan naar de implementatie van de Wet open overheid (Woo) en het op orde krijgen van de informatiehuishouding door de provincies. Daarvoor is gebruik gemaakt van de standaardvragenlijst die door de VNG is ontwikkeld en in april 2023 voor het eerst is uitgezet bij de leden van VNG, IPO en UvW. Deze vragenlijst is voor 2026 weer iets aangepast door de koepels. Hierdoor kan worden aangesloten bij de actualiteit en blijven tegelijkertijd trends in beeld.

Deze monitor bevat de meest relevante uitkomsten van de vragenlijst. Alle provincies hebben de vragenlijst ingevuld. De resultaten van de meeste vragen zijn geïllustreerd met grafieken. Bij sommige vragen zijn de resultaten daarbij voor het eerst herleidbaar naar individuele provincies. Ook is bij een aantal vragen aangegeven in hoeverre sprake is van veranderingen ten opzichte van voorgaande jaren. Dit was niet altijd mogelijk aangezien sommige vragen nieuw of gewijzigd zijn. Ook leidt de toename van de respons en voortschrijdend inzicht soms tot vertekening van scores.

De Woo stelt eisen aan het openbaar maken van informatie en, samen met de Archiefwet, aan de informatiehuishouding provincies. De wet kent drie kernverplichtingen: het actief openbaar maken van informatie, het op verzoek openbaar maken van informatie (Woo-verzoeken) en het op orde brengen van de informatiehuishouding. Een goede informatiehuishouding is het fundament onder de open overheid. Wie zijn informatie op orde heeft, kan sneller besluiten nemen, verantwoording afleggen en inwoners in staat stellen hun rechten uit te oefenen. Om dat te versterken is in 2025 het Meerjarenplan Digitale Informatiehuishouding Provincies 2026–2030 vastgesteld, met gezamenlijke doelen en indicatoren voor de uitvoering van de Woo en de Archiefwet. Deze monitor sluit daar direct op aan: veel vragen komen overeen met indicatoren uit dat plan, zodat de voortgang jaarlijks te volgen is.

De vragenlijst is dit jaar verbreed met extra onderwerpen; waar mogelijk zijn vragen gelijk gehouden, zodat de ontwikkeling over de jaren te volgen blijft. De resultaten worden geanalyseerd langs drie pijlers: actieve openbaarmaking, openbaarmaking op verzoek en informatiehuishouding.

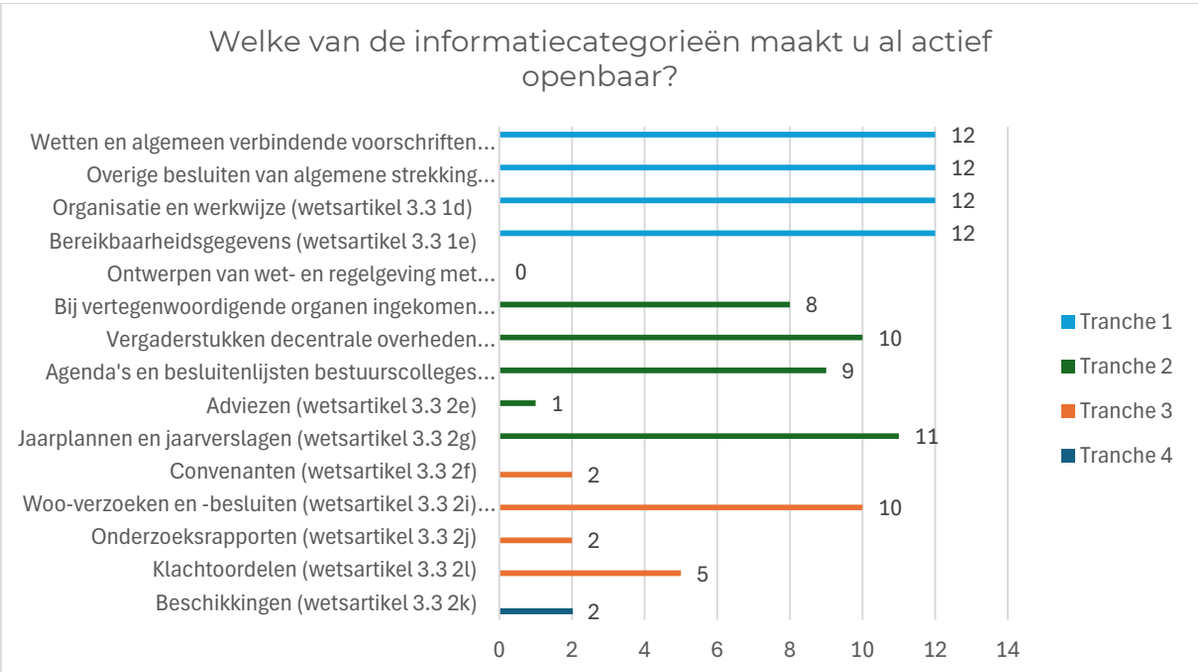
Conclusies

Net als vorig jaar is het algemene beeld dat alle provincies druk bezig zijn met de implementatie van de Woo, dat de bewustwording groeit en dat ten aanzien van de actieve openbaarmaking gestage voortgang wordt geboekt.

Ten aanzien van de **actieve openbaarmaking** werd eind 2025 duidelijk dat de aansluiting op de generieke Woo-voorziening vertraging op zou lopen en de inwerkingtredingsdatum voor de overige informatiecategorieën naar achteren zou worden geschoven. Vooruitlopend op die inwerkingtredingsdatum zijn provincies zelf al steeds meer informatiecategorieën openbaar aan het maken. Ook maakt inmiddels al de helft van de provincies een topdossier openbaar.
Bij **openbaarmaking op verzoek** is het aantal Woo-verzoeken na een daling in 2024 weer gestegen. Het percentage verzoeken dat binnen de termijn wordt afgehandeld is iets afgenomen.
Het fundament voor openbaarmaking is een **informatiehuishouding** die op orde is. Net als vorig jaar boeken de provincies hierin kleine stappen. Een aantal indicatoren is wel degelijk verbeterd, maar op sommige indicatoren wordt minder gescoord dan het voorgaande jaar. Dit heeft mogelijks deels weer met een verdere toename van het bewustzijn over het belang te maken, waardoor provincies nog kritischer naar zichzelf zijn gaan kijken.

A – Actieve openbaarmaking

1. Openbaarmaking per informatiecategorie

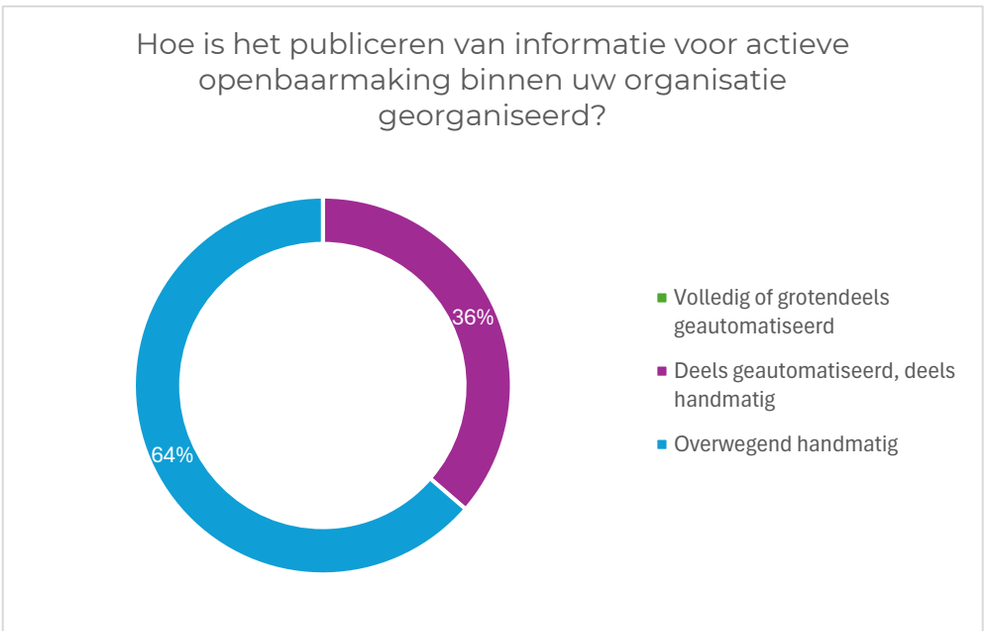
Net als vorig jaar laat het aantal informatiecategorieën dat al actief openbaar wordt gemaakt door provincies een stijgende lijn zien.

2. Oplossing voor actief openbaar maken

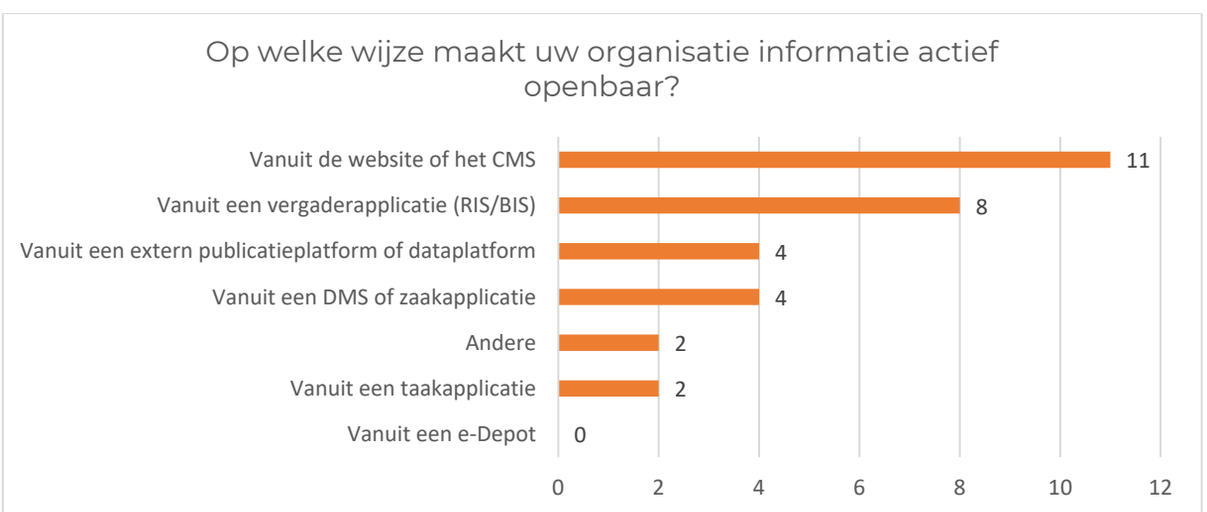
Na een flinke stijging vorig jaar is het aantal provincies dat al beschikt over een oplossing (vaste werkwijze of een systeem) verder toegenomen.

3. Handmatig of geautomatiseerd?

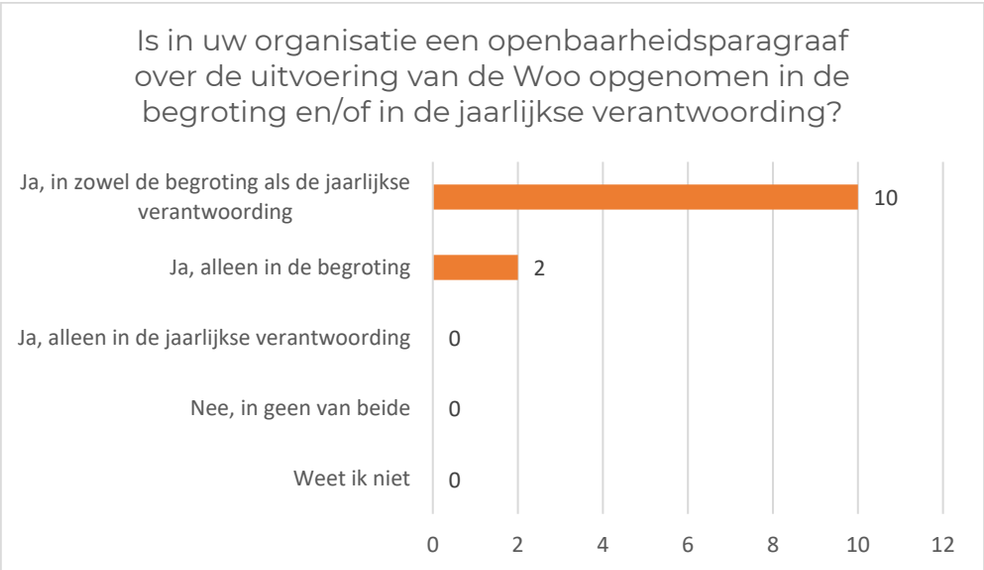

Hoewel er dus op grote schaal actief openbaar wordt gemaakt, gebeurt dit bij de meeste provincies vooral handmatig.

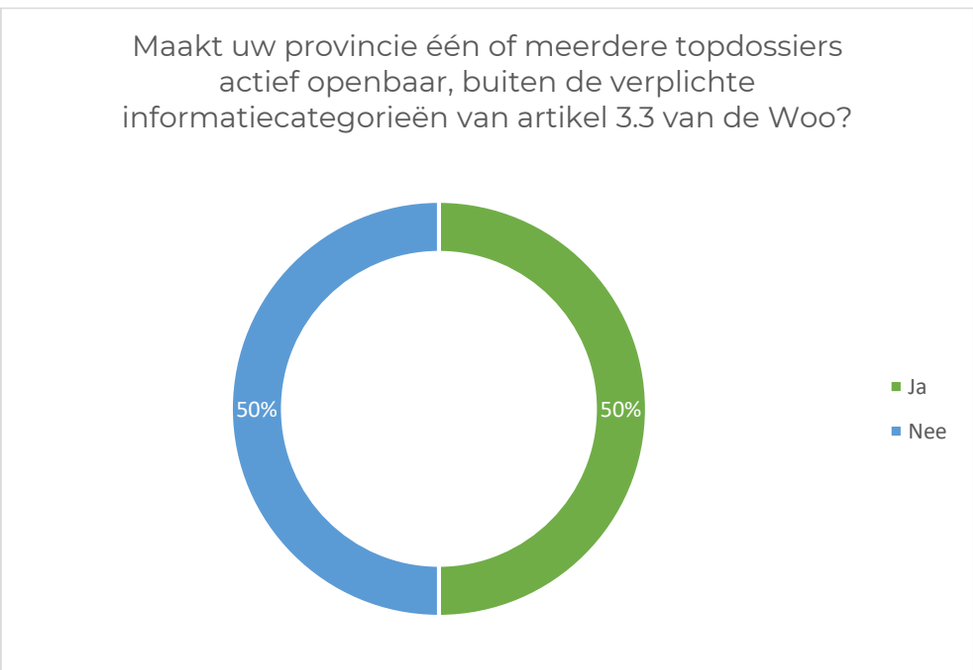
4. Soort oplossing

5. Openbaarheidsparagraaf

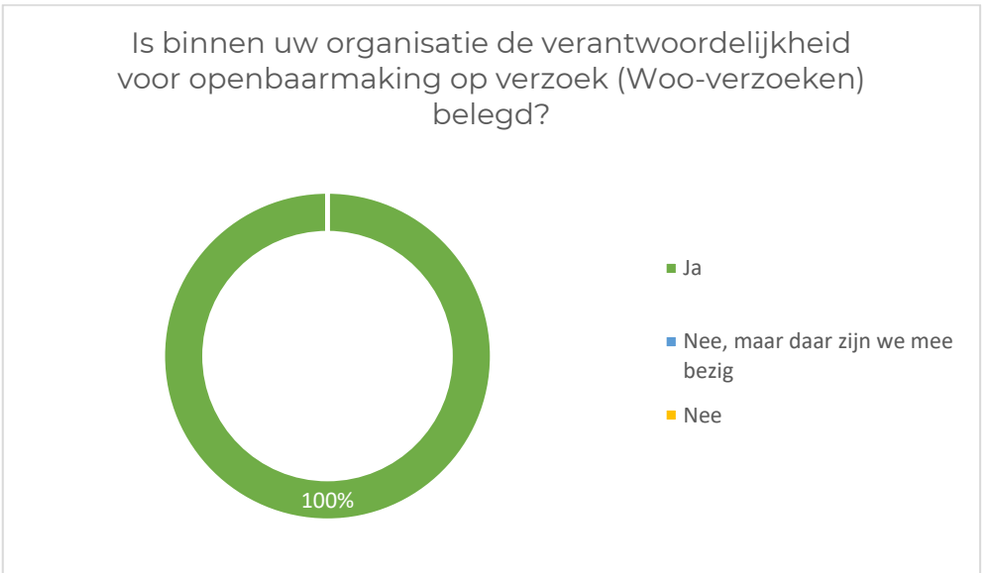
6. Topdossiers

De helft van de provincies maakt inmiddels een of meerdere topdossiers openbaar. Hiermee voldoen de provincies aan de doelstelling uit het Meerjarenplan Digitale Informatiehuishouding Provincies 2026–2030 dat in 2026 40% van de provincies een topdossier openbaar maakt.

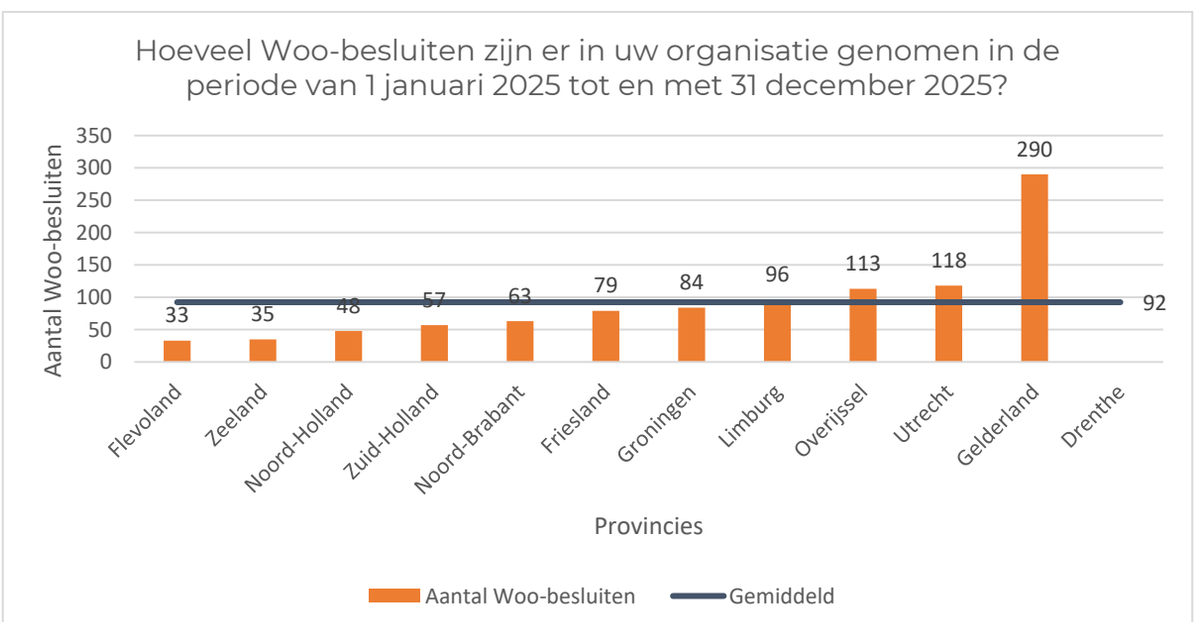
B – Openbaarmaking op verzoek

7. Verantwoordelijkheid voor openbaarmaking op verzoek

8. Aantal Woo-besluiten in 2025

Hoeveel Woo-verzoeken zijn er in uw organisatie binnengekomen in de periode van 1 januari 2025 tot en met 31 december 2025? Het gaat hier om verzoeken waarop een besluit is genomen op grond van de Woo. Het maakt daarbij niet uit of het verzoek aanvankelijk onder een andere noemer is ingediend (bijvoorbeeld als informatieverzoek), zolang het uiteindelijk als Woo-verzoek is afgehandeld. Verzoeken die later zijn omgezet naar een ander type verzoek tellen niet mee.[1]

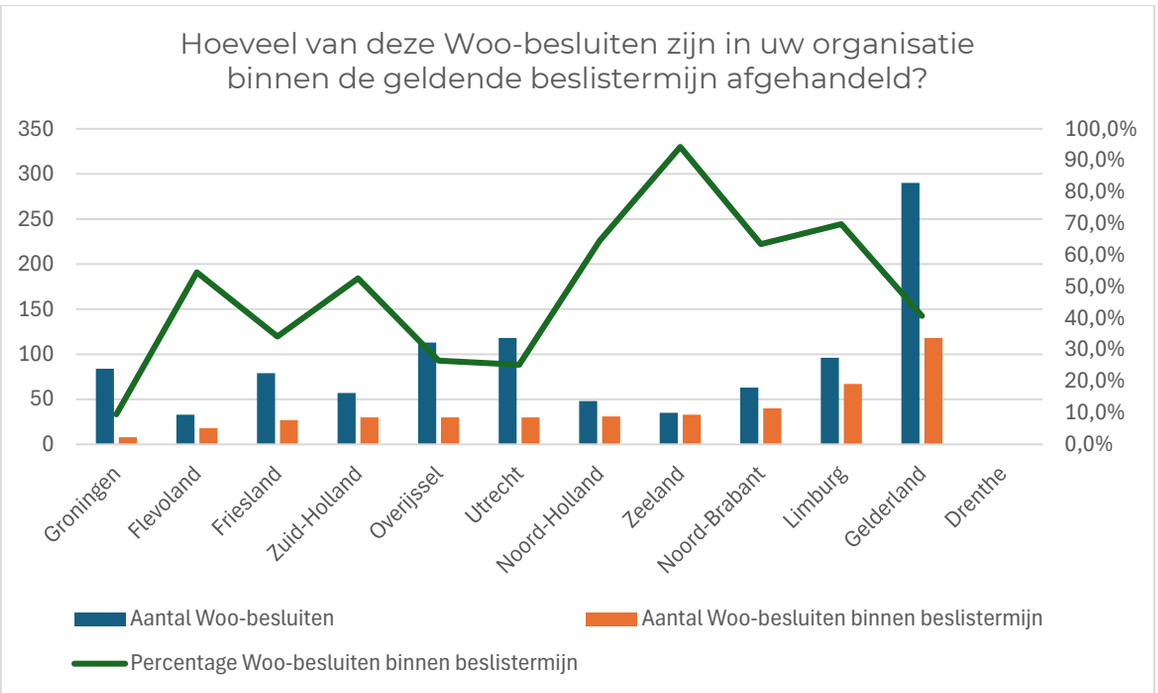

Net als vorig jaar heeft de provincie Gelderland verreweg het grootste aantal Woo-besluiten genomen.[2] Het gemiddeld aantal Woo-verzoeken waarop een besluit is genomen is in 2025 flink toegenomen, tot gemiddeld 92 Woo-besluiten per provincie (t.o.v. gemiddeld 78 Woo-besluiten in 2024).

[1] Voor de totale werkdruk bij Woo-afdelingen kan daarom niet alleen puur naar het aantal Woo-besluiten worden gekeken.
[2] Provincie Gelderland is qua fysieke omvang de grootste provincie van Nederland en wordt gekenmerkt door een mengeling van natuur-, stedelijke en agrarische gebieden die leidt tot veel Woo-verzoeken over onder andere de wolf, vergunningverlening, verduurzamingsprojecten en stikstof.

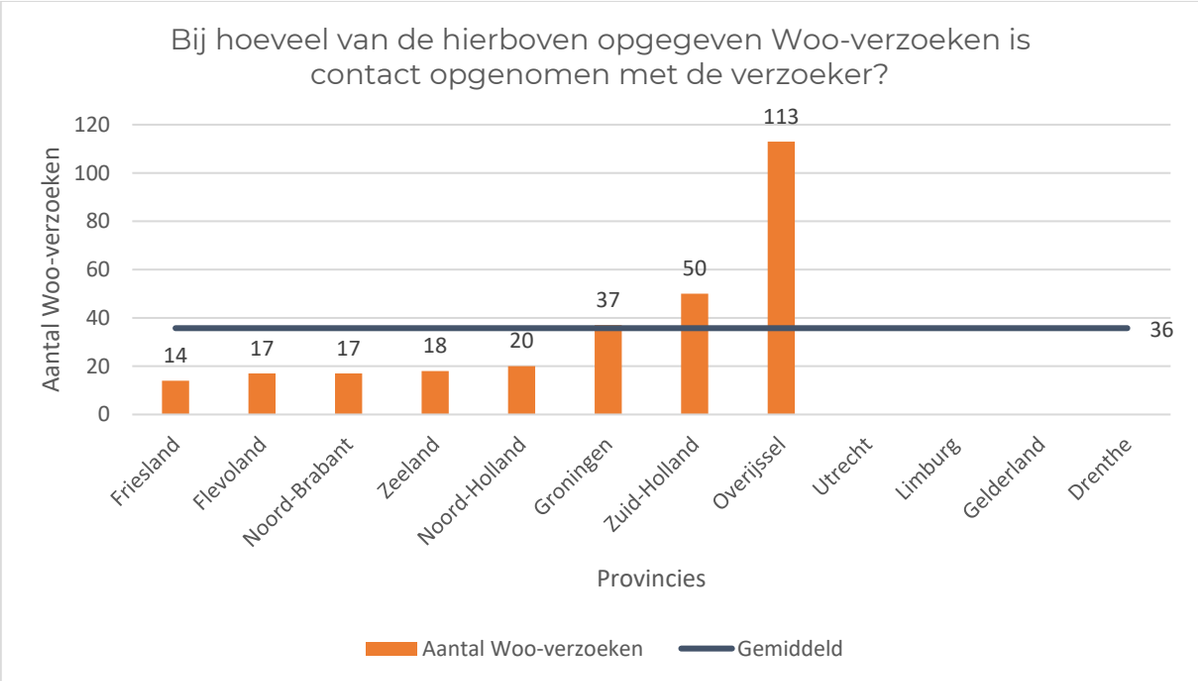
9. Afhandelingstermijn Woo-verzoeken

Hoeveel van het hierboven opgegeven aantal Woo-verzoeken werden binnen de gestelde termijn afgehandeld? Naast de standaard termijn is het ook toegestaan in overleg met verzoeker een andere termijn af te spreken. In beide gevallen is het dan binnen de gestelde termijn.

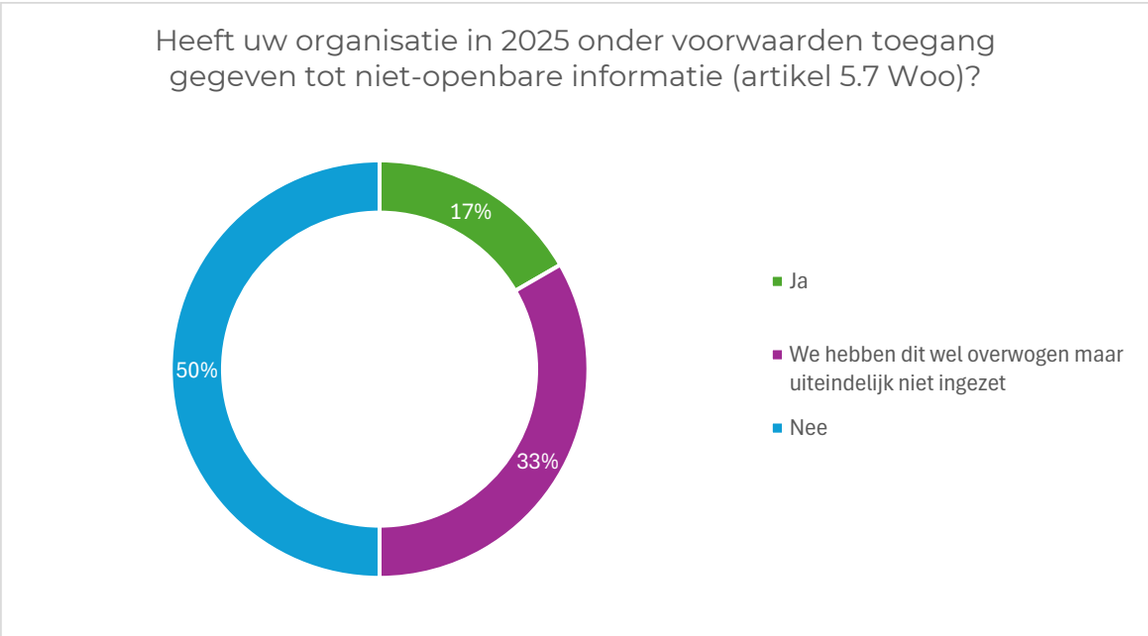
Het percentage verzoeken dat binnen de termijn wordt afgehandeld lijkt iets te zijn afgenomen. Dit percentage is immers onder de 50% gezakt waar dat vorig jaar nog op gemiddeld 56% lag. Er zijn relatief grote verschillen tussen provincies, zowel qua aantallen als percentage.

10. Contact met verzoeker

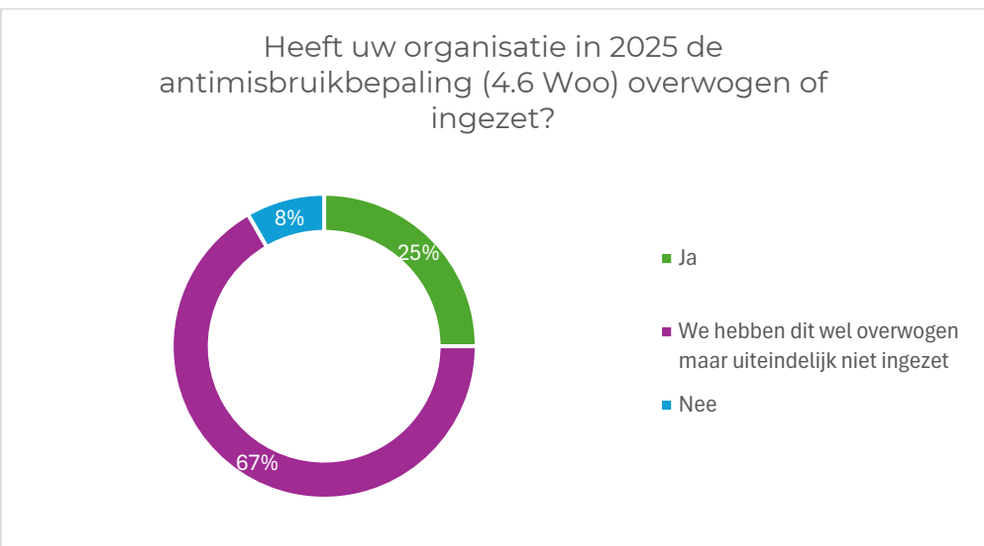
Alle provincies nemen met regelmaart contact op met de Woo-verzoeker, maar niet elke provincie houdt dit ook bij. Hierdoor is het lastig om generaliserende uitspraken te doen. Globaal gezien lijkt het contact opnemen met de verzoeker een populaire praktijk en uit gesprekken blijkt dat dit zeker het geval is bij meer complexe verzoeken. Sommige provincies geven aan deze stap over te slaan als het hele duidelijke en overzichtelijke verzoeken betreft.

11. Toegang onder voorwaarde

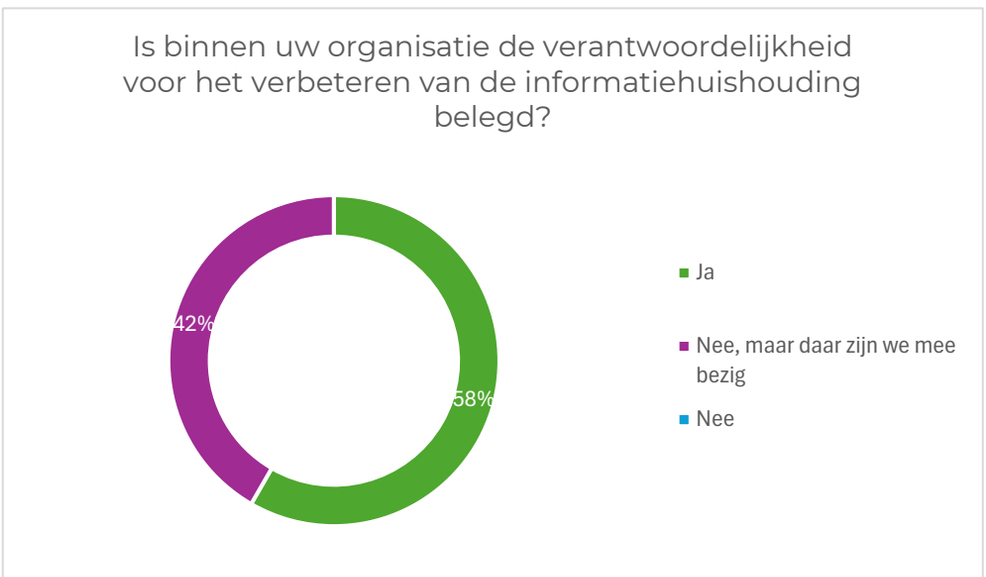
In 2024 had 75% van de provincies geen toegang gegeven tot niet-openbare informatie en een kwart (dus drie provincies) had dit onder voorwaarden wel gedaan. Dit laatste percentage is in 2025 iets gedaald, maar het aantal provincies dat dit heeft overwogen steeg juist waardoor het percentage provincies dat geen situaties aan de hand heeft gehad waarbij artikel 5.7 Woo aan de orde was een daling laat zien van 75% naar 50%.

12. Antimisbruikbepaling

C – Informatiehuishouding

13. Verantwoordelijkheid voor het verbeteren van de informatiehuishouding

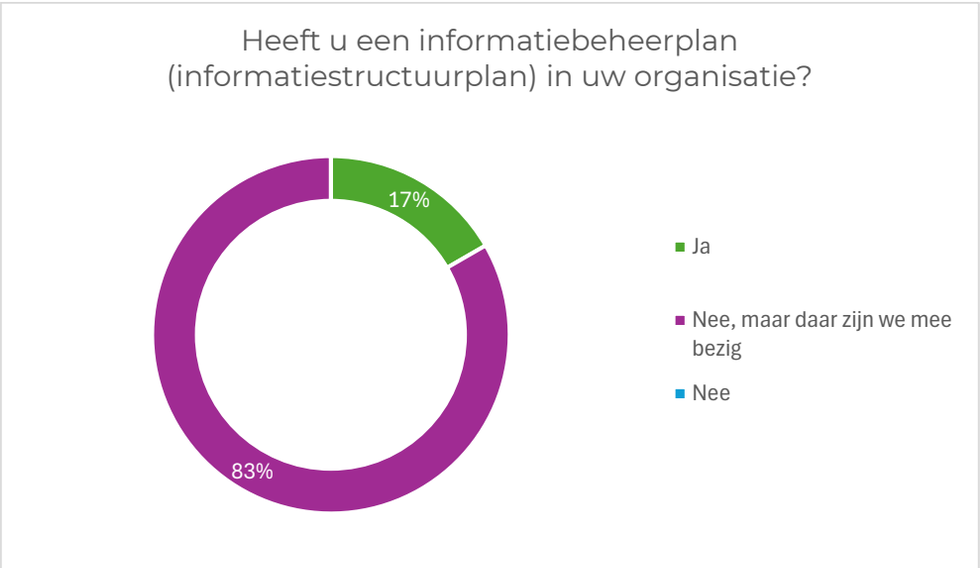

14. Informatiehuishouding op orde

Ten opzichte van vorig jaar is het gemiddelde iets gestegen (2,5 t.o.v. 2,4), al is die stijging nauwelijks significant te noemen. De geringe stijging kan wijzen op een verder groeiend bewustzijn dat de informatiehuishouding nog niet op orde is.

15. Informatiebeheerplan

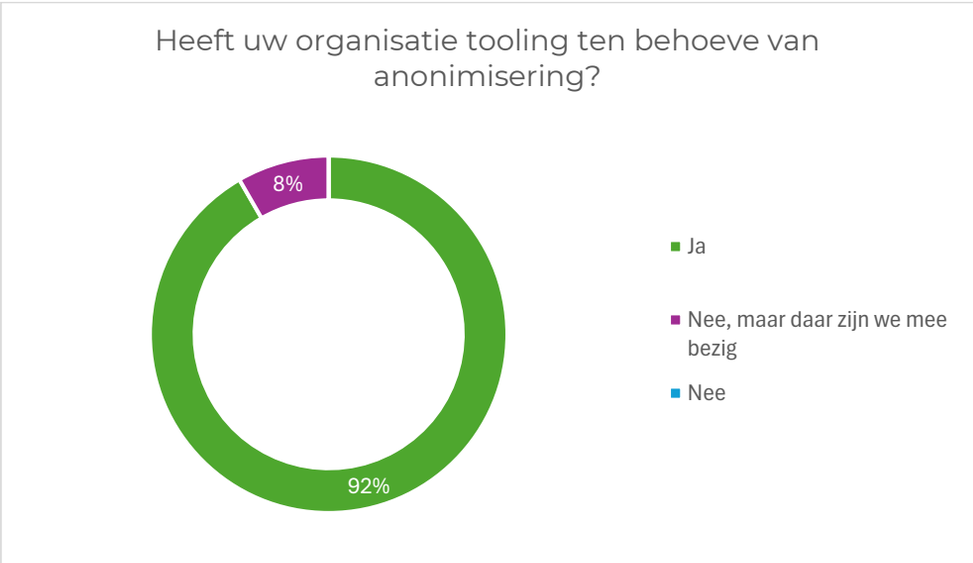
Het merendeel van de provincies heeft nog geen actueel en samenhangend overzicht van processen, applicaties en de opslag van informatieobjecten, waarbij meerdere disciplines binnen de organisatie betrokken zijn. Het percentage provincies dat er momenteel aan werkt is iets gegroeid. Dit zou kunnen betekenen dat provincies hun plan aan het herijken zijn.

16. Kwaliteitssysteem

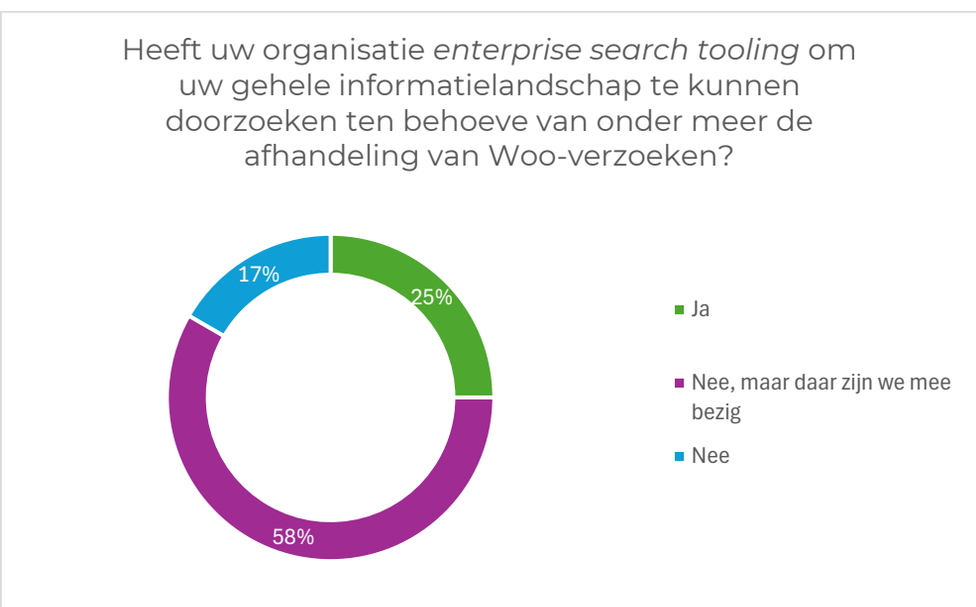
De helft van de provincies heeft een kwaliteitssysteem in gebruik om de kwaliteit van de informatiehuishouding te bewaken en te verbeteren – een verbetering ten opzichte van vorig jaar. De andere helft is momenteel bezig met een kwaliteitssysteem.

17. Anonimisering

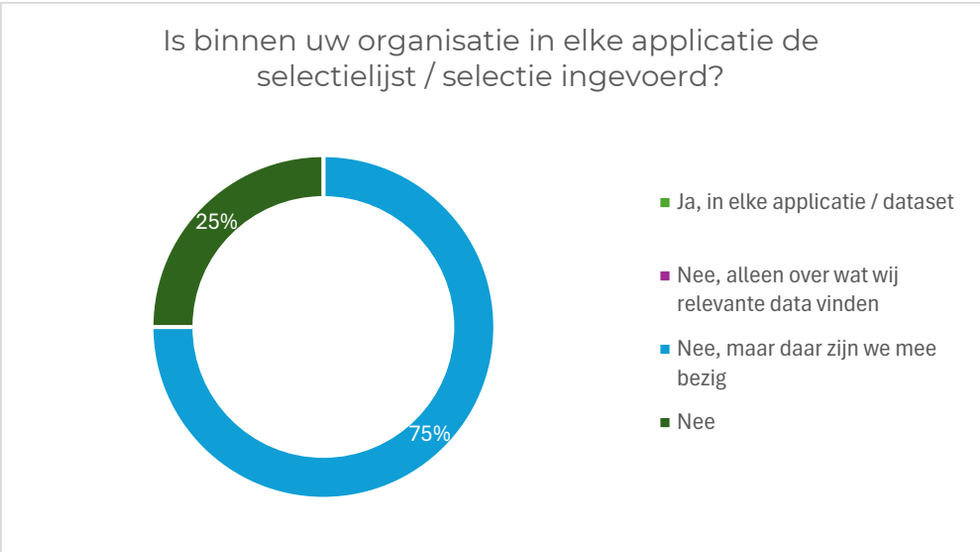
Er zijn geen verschillen ten opzichte van vorig jaar: bijna alle provincies beschikken over gereedschappen om documenten te kunnen anonimiseren.

18. Zoeken

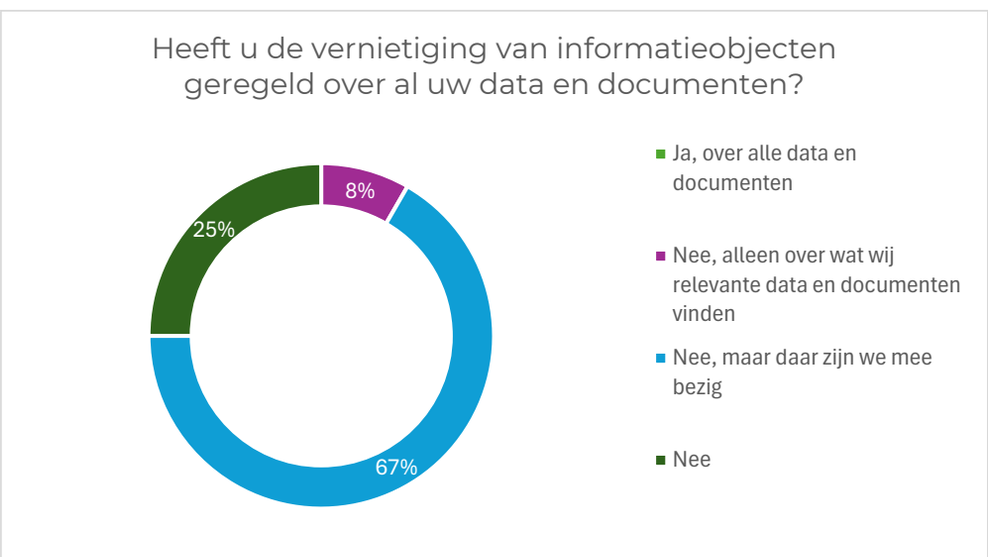
Het aantal provincies dat beschikt over enterprise search tooling om hun gehele informatielandschap te kunnen doorzoeken ten behoeve van onder meer de afhandeling van Woo-verzoeken is hetzelfde als vorig jaar. Het percentage provincies dat er mee bezig is, is wel flink toegenomen.

19. Selectielijst

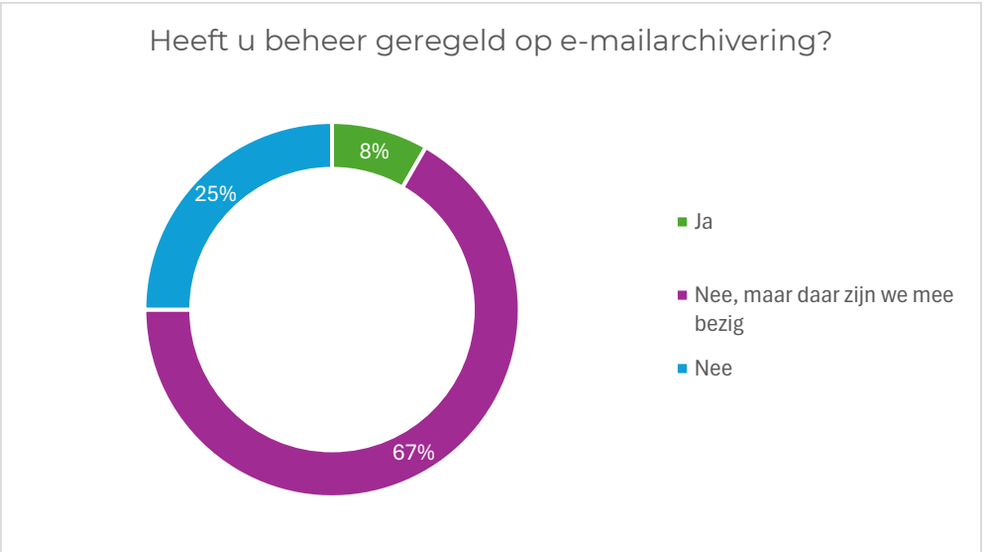
Het percentage provincies dat in elke applicatie de selectielijst heeft ingevoerd is gestegen ten opzichte van vorig jaar. Ook zijn er geen provincies meer die 'nee' hebben geantwoord. Vorig jaar lag dit percentage nog op 25%.

20.Vernietiging

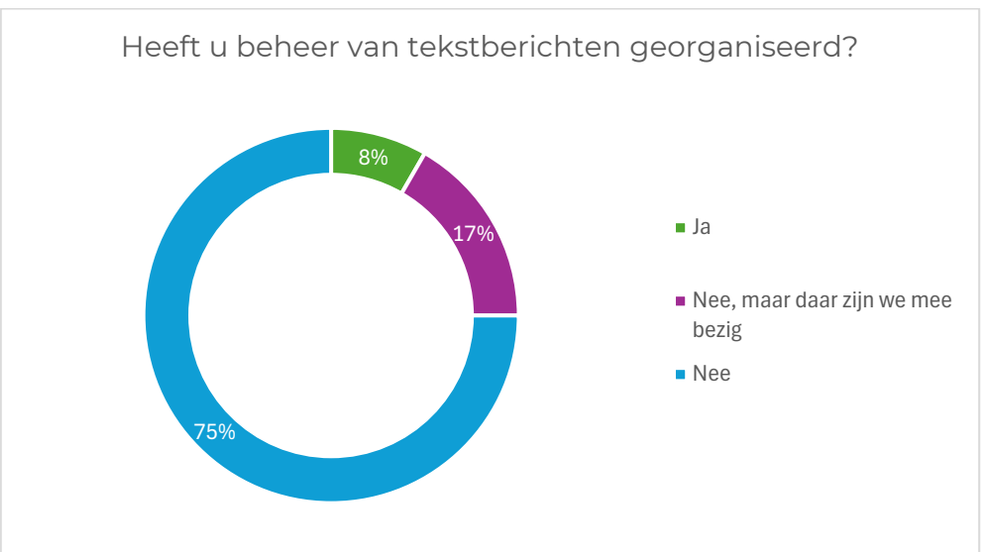
Het percentage provincies dat de vernietiging informatieobjecten op orde heeft is iets gestegen. Ook zijn er geen provincies meer die 'nee' antwoorden op deze vraag – alle provincies zijn er op zijn minst mee bezig.

21. E-mailarchivering

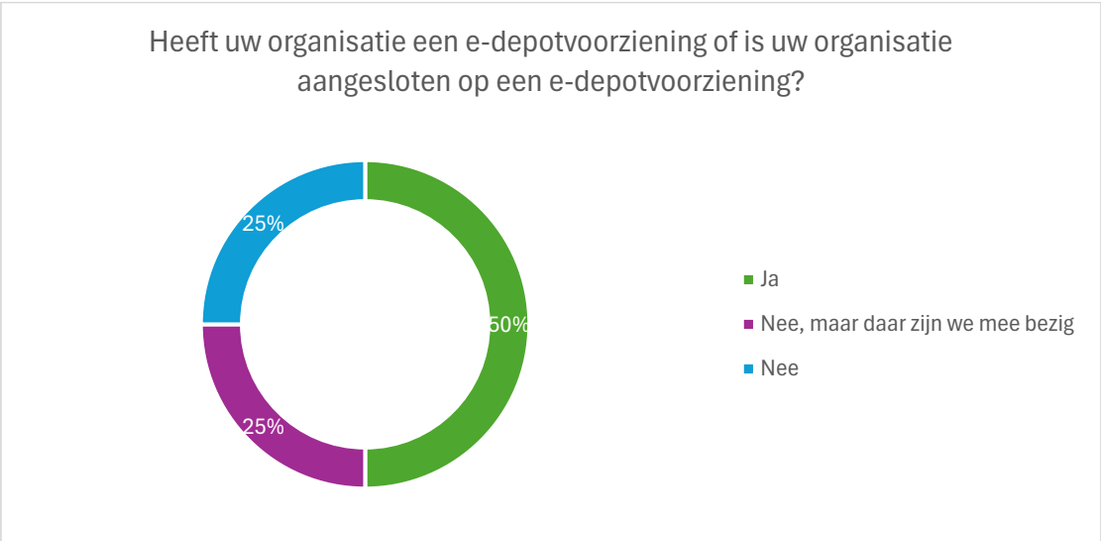
In vergelijking met vorig jaar zijn er minder provincies die aangeven het beheer op e-mailarchivering geregeld te hebben. Tweederde van de provincies is er wel mee bezig.

22. Beheer tekstberichten

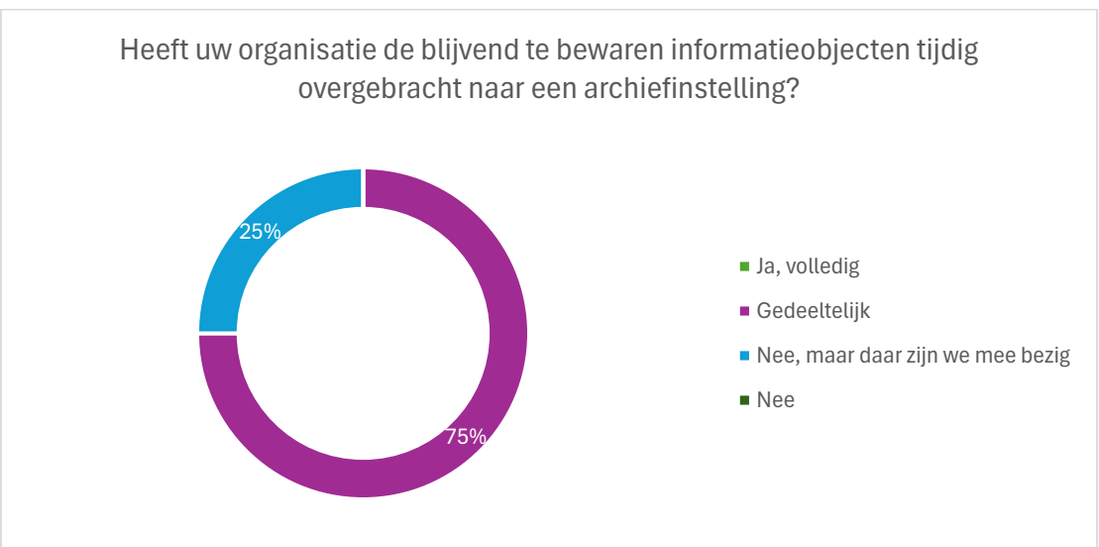
Op het gebied van het beheer van tekstberichten is het beeld niet veel anders dan bij e-mailarchivering, zelfs nog iets slechter. Driekwart van de provincies heeft het beheer van tekstberichten niet georganiseerd en is er ook niet mee bezig. Het bewustzijn binnen provincies dat beide onderwerpen niet op orde zijn lijkt te zijn gegroeid.

23. E-depot

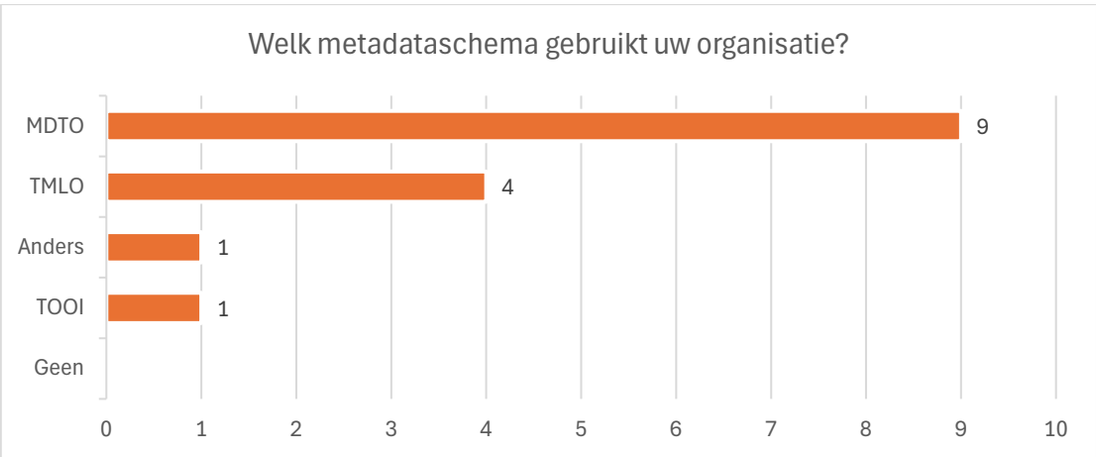

Net als vorig jaar heeft de helft van de provincies een e-depotvoorziening of is aangesloten op zo'n voorziening. Een kwart van de provincies is er momenteel mee bezig.

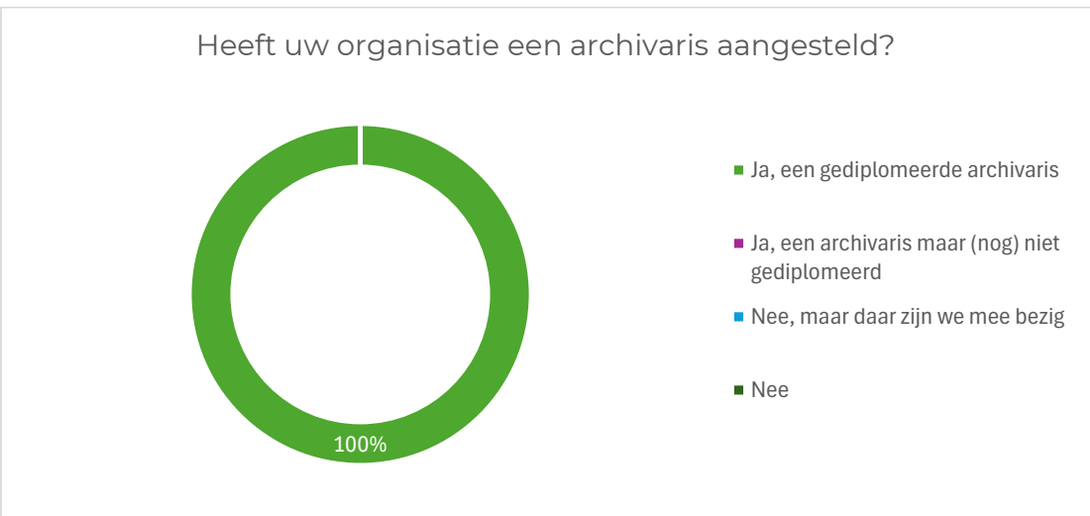
24. Overbrenging blijvend te bewaren informatieobjecten

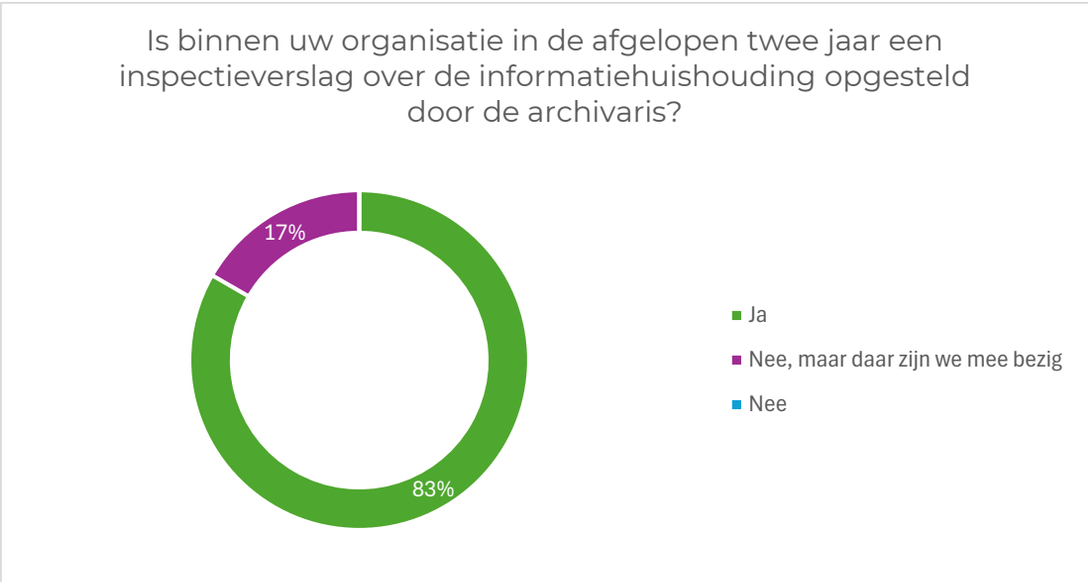
25. Metadataschema

26.Archivaris

27. Inspectieverslag

Interprovinciaal Overleg
van, voor en door provincies

